

Omvendelsen til Kristus, Guds billede og gave til os i åbenbaringen Aksel Valen-Sendstad - "Farvel til religionen"

Ingen af os kan fatte, hvad omvendelsen til Jesus Kristus betyder, og hvilken rækkevidde den har for os, før Gud ved sin Hellige Ånd har kaldet os ved evangeliet og vist os, hvem Jesus Kristus er, og hvad han giver os. Vi kan nok gøre os vore tanker om, hvad det er for noget, og hvad det betyder, men vi kan ikke erfare det, før Gud selv åbner vore øjne og åbenbarer det for os. Derfor sammenligner Jesus omvendelsen med en fødsel. Det er som at komme ud af mors liv, fra mørke til lys. Først når vi bliver født, opdager vi, hvad det nye liv er.

Jesus siger til Nikodemus: *"Ingen kan se Guds rige, hvis han ikke bliver født på ny"* ([Joh 3,3](#)). Når Jesus siger "født på ny", betyder det ifølge grundteksten to ting: Det betyder at fødes igen, og det betyder at fødes ovenfra, dvs. fra Himlen. Omvendelsen til Jesus Kristus er så revolutionerende i et menneskes liv, at den kan sammenlignes med en ny fødsel. Det er det samme som at begynde helt forfra, begynde på et nyt liv. Det gamle liv kan sammenlignes med det at være foster i mors liv. Vi er i mørke. Og kommer vi ikke ud, bliver vi ved med at være i mørket og dør til sidst. Kommer vi ud, hvilket vi er bestemt til, åbner en ny verden sig for os. Så begynder selve livet. Men dette er et Guds under. For det er alene Gud, der kan give os en sådan ny fødsel, ligesom han er den eneste, der kan give et menneske liv. Omvendelsen til Jesus er derfor Guds under med et menneske, et under, der er virket af Gud selv.

Om denne omvendelse til Jesus taler apostlen Johannes i indledningen til sit evangelium: *"Og lyset skinner i mørket, og mørket fik ikke bugt med det Han [Jesus] kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham. Men alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn. De blev ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud"* ([Joh 1,5.11-13](#)).

Først skildrer Johannes mennesket og dets natur i forhold til Gud. At mørket ikke fik bugt med lyset, kan også oversættes, at det ikke tog imod det. Naturen, religiøsitet, er blevet så formørket, at den ikke længere kan tage imod Gud, når han kommer. Mørket i os er så ugennemtrængeligt, at det ikke tager imod lyset. *"Lyset skinner i mørket, men mørket tog ikke imod det"* (norsk oversættelse). Vi er kommet så langt bort fra Gud, at vi ikke genkender ham, som skabte os i sit billede og gav os liv. Vi genkender ikke vor far: *"Han kom til sit eget, og hans egne tog ikke imod ham."* Forstået på den måde er vi uden Gud og uden håb i verden ([Ef 2,12](#)).

Alligevel taler Johannes om, at omvendelsen er mulig. Der er nogle, der tager imod Jesus, når han kommer. Derfor siger han: *"Men alle dem, der tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn."*

Her siger Johannes noget, som er væsentligt for vor forståelse. At nogle tager imod Jesus, er egentlig i strid med deres natur og religiøsitet. Det er ikke menneskets gudfjendtlige natur og forvrængede religiøsitet, som er grunden til, at de tager imod Jesus. For denne natur og religiøsitet er et ugennemtrængeligt mørke. Derimod tager mennesker imod Jesus, fordi Gud selv gør et nyskabelsens under i dem. De, som tog imod Jesus, *"er ikke født af blod, ej heller af køds vilje, ej heller af mands vilje, men af Gud"*, siger han.

Altså: Lige så underfuldt det er, at Jesus er blevet menneske iblandt os, lige så underfuld er vor omvendelse til Jesus. Jesus kom ind i denne verden ved, at han på underfuld måde blev undfanget ved Helligånden og blev foster i Marias liv. Han blev ikke til ved Marias og Josefs naturlige forplantning eller vilje og bestemmelse. Derimod er Jesus Gud af Gud og lys af lys fra evighed, og han har selv på underfuld vis iklædt sig kød og blod og er blevet menneske. Gud selv er den, der bestemmer og råder over sit eget komme til verden.

Sådan er det også med vor omvendelse og troens nye liv. Det er også Gud, der råder her. Som han råder over Jesu underfulde fødsel her i verden, råder den samme Gud over vor underfulde nye fødsel i troen på ham. Denne omvendelse og dette nye liv er aldrig og kan aldrig være et resultat af

vor egen religiøsitet, vilje og bestemmelse, men er et Guds under i vor verden. Det er Gud, som lader den nye fødsel ske, ved dåben til ham og ved troen, som han - ikke noget menneske - giver. Det er ham, som lader os fødes og komme ud i lyset; det er ikke noget, et menneske selv kan ordne eller bestemme sig for. Som Paulus siger: "*Men et sjæleligt menneske [dvs. dets natur og religiøsitet] tager ikke imod det, der stammer fra Guds Ånd; thi det er ham en dårskab, og han kan ikke forstå det*" ([1 Kor. 2,14](#)). Derfor siger Luther i forklaringen til den tredje trosartikel: "Jeg tror, at jeg ikke af egen evne og kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham, men Helligånden har kaldet mig ved evangeliet, har oplyst mig med sine gaver, har helliget og opholdt mig i den rette tro, ligesom han kalder, samler, oplyser og helliger hele den kristne menighed på jorden og bevarer den hos Jesus Kristus i den rette, ene tro."

Når Guds Ånd kalder os ved evangeliets forkyndelse, drages vi mod Kristus, ligesom et foster drages mod fødslen og lyset. Vi kan også have visse tanker om, hvad omvendelsen medfører for os, fordi vi har fået Kristus forkyndt. Men egentlig kan vi ikke forstå det, før Guds Ånd har født os på ny og ved troen givet os livet. Et foster véd ikke, hvad lyset er, før det har oplevet det. Allerhelst vil vor natur og religiøsitet forvrænge det sande billede af omvendelsen og forestille sig livet og troen anderledes, end det er.

Når Jesus altså kalder omvendelsen og troens nye liv for en ny fødsel og en fødsel ovenfra, af Gud, vil han understrege, at det at blive og være en kristen er noget fundamentalt anderledes og nyt i forhold til, hvad vor natur og religiøsitet tidligere har erfaret og bygget på. Det drejer sig om sandhed i modsætning til løgn, lys over for mørke, liv over for død.

Hvad består det fundamentalt nye i?

Apostlen Paulus svarer enkelt og sammenfattende på dette. Han siger: "*Derfor, hvis nogen er i Kristus, er han en ny skabning; det gamle er forbi, se, noget nyt er blevet til!*" ([2 Kor. 5,17](#)).

Af disse ord fremgår, at den nye fødsel og det nye liv (den nye skabning) ikke fremkommer ved, at min gamle natur og religiøsitet bliver omskabt eller fjernet eller forandret. Den nye fødsel og det nye liv betyder derimod, at jeg er i Kristus. Med min gamle natur og med min gamle forvrængede religiøsitet er og befinder jeg mig i Kristus. Det vil sige, at Kristus nu kommer til at råde, han overskygger alt det andet og overstråler det. Den gamle natur og min forvrængede religiøsitet stilles fuldstændig i skyggen af det stærke lys fra Jesus. Vor gamle natur kommer ikke længere frem i lyset. Det gør heller ikke vor religiøsitet. Og sker det alligevel, bliver den trængt i baggrunden af Jesus. Lyset trænger igennem det ugennemtrængelige mørke i os og fordriver det.

Dette kan kun ske, når Gud gør et under i os, siger Jesus. For vor natur og religiøsitet er så stærk og så fjendtlig indstillet over for sandheden, at det kun er Guds egen Ånd, der har kraft til at overvinde den og trænge den tilbage. Det gør han ved Jesus Kristus. Vi beholder altså vor syndige natur og religiøsitet så længe, vi lever i denne verden, og den findes også i omvendelsen til Kristus. Men ved omvendelsen bliver den undertvunget, trængt tilbage og er ikke længere Herre over et menneske. Nu er det Kristus, der er Herre.

Omvendelsen til Jesus Kristus sker derfor for et menneske, når det ved Guds Ånd bliver klar over, at det er Gud selv, som møder os i Jesu person. Han er fra evighed af Guds Søn og ét med den levende Gud. Den, der ser Jesus, ser Gud. Den, der hører hans ord, hører Guds Ord. Den, der ser hans gerninger, ser og erfarer Guds gerninger. Alt, hvad han er, er Gud.

Derfor er Jesus Gud i verden. Man er ikke længere optaget af forskellige menneskers billede af Gud, som om det kunne vise os sandheden. Jesus er Gud for vore øjne. Jesus er Gud - til at tage og føle på. Han er Gud, som kan ses, Gud, som man kan undre sig over og sætte sin lid til i liv og død. At sætte sin lid til Gud betyder nu at sætte sin lid til Jesus. At tro på Gud er at tro på ham. At tilbede Gud betyder at tilbede Jesus. At give Jesu navn ære er at give Gud ære.

Hermed er jo et menneske sat ind i en fuldstændig ny situation, noget Bibelen kalder det nye liv. For nu er mennesket ikke længere i mørket med sin gudfjendtlige natur og forvrængede religiøsitet, hvad angår kundskab om Gud og fællesskab med ham. Religiøsiteten kan ikke længere herske og

forføre et sådant menneske til vrangforestillinger og afgudsdyrkelse. Nu kender mennesket selv Gud - direkte. Det vil ikke længere sammenblende egne tanker om Gud med Gud selv. Gud er åbenbar, synlig og tydelig i Jesus Kristus. Han er uden for og forskellig fra vore tanker og følelser. Alligevel er han så nær, at vi kan tage og føle på ham i det skrevne Ord og i de nådemidler, han har givet os for at frelse os og holde os fast hos sig (dåb og nadver).

Dette er omvendelsen, sådan som Bibelen vidner om den: Det er at vende fuldstændig om og begynde at gå i modsat retning af, hvad vi gjorde tidligere. Vi ændrer holdning og sind, hvilket også er et bibelsk udtryk for omvendelse. Det er at opdage, at vor natur og religiøsitet ikke er en farbar vej til kundskab om Gud og hans frelse. Derimod har vi nu fået Jesus. Om ham vidner hele det profetiske budskab i GT, om ham vidner hele NT. I vort forhold til Gud er han centrum og grundlaget for alt. *"Thi i ham bor hele guddomsfylden legemlig,"* som apostlen siger ([Kol 2,9](#)).

Jesus er Gud selv, kommet til os som menneske for at være helt og fuldt menneske - sådan som du og jeg er det. På den måde ville han på sin egen krop mærke, hvad det ville sige at være som en af os og dele kår med os. Når han gør det, er han i Guds billede. Han er Guds billede og bærer Guds billede i vort sted, sådan at vi kan se, hvordan mennesket efter Guds vilje skal være, og hvordan vi efter hans vilje skal forholde os til Gud. Alt dette viser Jesus os. Derfor viser han os også, hvordan religiøsiteten oprindeligt var givet os, for at vi med den skulle søge den ene sande Gud og tilbede ham. Jesus har vist os religiøsiteten efter Guds vilje, sådan som den oprindeligt var tænkt at skulle være. Ved at se på hans forhold til Gud, véd vi, hvad Guds vilje er med vort forhold til ham. I lyset af Jesu forhold til Gud erkender vi, at vort forhold er ødelagt og forvrænget. For det har han både vist og sagt os.

Vi lærer Gud og hans hjerte at kende ved at kende hans Søn. Og vi lærer os selv at kende, fordi han åbenbarer vor synd. Han viser os, at vi er kommet bort fra Gud og er i mørke under Guds vrede til fortabelse. Men samtidig åbenbarer han for os ved Guds Ånd, at han træder i vort sted over for Gud, at han er vor stedfortræder, at han bærer alle vore synder og gør soning for dem. Da lader vi os døbe til ham og tror, at vi er Guds børn ved troen, uforskyldt af Guds nåde alene: *"Men alle dem, som tog imod ham, gav han magt til at blive Guds børn, dem, som tror på hans navn"* ([Joh. 1,12](#)). *"...og han er soning for vore synder, ja, ikke alene for vore, men også for hele verdens"* ([1 Joh. 2,2](#)).

Hermed bliver i virkeligheden religiøsiteten afsat i vort eget sind. Den bliver ikke fjernet, så sandt vor syndige natur altid forbliver i os, så længe vi lever, men den bliver afsat, og Jesus overtager dens plads. I stedet for at søge ind i os selv, til religiøsitetens tanker, følelser, spekulationer om Gud, vender vi os nu mod Jesus Kristus. Han giver os de rette tanker, følelser og den rette kundskab om Gud. I stedet for at tjene de selvlavede guder og sætte vor trøst til denne verdens falske tryghed sætter vi nu vor lid til Jesus og undergives ham. Ingen eller intet kan tage frimodigheden, glæden og trygheden fra os. For nu har vi Gud hos os, han som er Himlens og jordens herre og har alt i sin hånd. I stedet for at være overladt til angsten og menneskers falske eller ufuldkomne trøst overlader vi nu alt dette til Jesus. Vi véd og er fuldt forvissede om, at han er den eneste, som kan tage brodden af angsten og kan få os til at leve ret med den, så den ikke tager kraften og glæden fra os. Han kan til og med fjerne angsten - hvis han vil og ser, at det er gavnligt.

For vi ved, at Jesus er Herre, og han kender alle vore problemer til bunds. Han har selv været igennem alt det, som du og jeg kæmper med, også igennem angsten. Derfor kan vi have den fulde tillid og fortrøstning til, at han midt i vor angst er hos os med sin trøst. Sætter vi vor lid til denne trøst, er den så kraftig, at den brækker angsten i stykker og gør den magtesløs. Angsten kan ikke knække os længere.

Vor natur, vor religiøsitet eller andre menneskers selvlavede trøst kan ikke hjælpe på disse punkter. Alene Gud kan tage sig af det. Kun han har magt over synden og dens følger for os. Derfor er omvendelsen til ham afgørende. Det er for os et spørgsmål om liv eller død, lys eller mørke. Omvendelsen til Jesus Kristus indebærer også, at vi siger nej til vort eget hykleri. Vi hverken kan eller vil spille det religiøse skuespil længere. Forstillelse er umuliggjort og er en selvmodsigelse. Vi ved, at vi har med ham at gøre, som kender os til bunds. Frem for alt ved vi, at han er kommet til

dom over vor natur og vor hykleriske religiøsitet. Kun Jesus kan træde i stedet for alt dette ved, at han selv går ind og tager dets plads. Han er vejen, sandheden og livet; det er ikke vor natur eller religiøsitet, der er det. Når vi accepterer dette og lader Jesus være det, som vor hykleriske religiøsitet tidligere var for os, da ændrer vi sind og begynder at gå i modsat retning af, hvad vi gjorde før. Da omvender vi os til ham.

(Afsnittet "Omvendelsen til Kristus, Guds billede og gave til os i åbenbaringen" fra "Farvel til religionen" af Aksel Valen-Sendstad - Dansk Luthersk Forlag 1988 - Shafan 08-04-16)